

«ДОБРЫ ВЕЧАР»

25 ЯНВАРЯ 1938 ГОДА РОДИЛСЯ
ПОЭТ, АКТЕР ВЛАДИМИР СЕМЕНОВИЧ
ВЫСОЦКИЙ

ТАКАЯ МУКА СЛЫШАТЬ ЕГО ГОЛОС

Эти короткие спешные заметки я сделал более десяти лет назад под Ленинградом, в дачной местности близ репкинских Пенатов. Они о Владимире Высоцком, о моей мимолетной встрече с ним, о немногих часах, которые посчастливилось провести в его обществе. Но прежде мне хотелось бы поподробнее рассказать о том времени, когда произошла встреча, и о том особом настроении, без которого не смогли бы появиться эти записки.

...Теплым майским вечером к нам на дачу постучали. Зашел кто-то из отдыхающих в Доме актера и пригласил на вечер, предупредив, что должен приехать Высоцкий, и зал, деревянный и шаткий, мест на 50—60, будет полон.

Я хорошо запомнил эту сцену. Пыльный пол, тяжелый плетневый занавес, местами сдвинутый ковром. Полы на сцене были деревянные, отполированные десятилетиями, и когда по ним ходили, они жалобно скрипели.

...Невысокий, чуть сутуловатый, он твердыми шагами поднялся на сцену, и тогда, как мне показалось, все сразу заметили, какое у него усталое лицо.

Пел Высоцкий целый вечер, делая небольшие перерывы для выступлений местной артистической самодеятельности. Вечер, а он неожиданно превратился в «квартетники», удался. Ответственный, заветный какой-то местного театра, довольно глупый, но с пылкой любовью к искусству, Высоцкий создал редкую атмосферу юмора, доверия, радости и открытости.

Держался он необыкновенно просто. В нем напрочь отсутствовала «артистичность», т. е. такие качества, которые некоторым людям не позволяют быть «как все». Его манера разговаривать, мгновенно сдвигаясь с публикой, завораживала. Магнетизм его натуры был потрясающим. Особенно притягивало в нем волевое аскетичное лицо с точными линиями, плотно сжатые губы и глаза. Очень живые, но растерянные, по-детски обеспокоенные. И его голос. Голос Владимира Высоцкого.

Еще не пришла весна, но когда-нибудь обязательно специалисты исследуют его, и обнаружится, что это был голос бесконечно усталого, талантливого человека. Голос, который не ведал отдыха. Натруженный беспрестанной работой, он обладал огромной энергией. Не просто хрипотца, крик, боль, — молба о том, что невозможно спеть обо всем, сразу обо всем: Высоцкий всю свою

жизнь мучился ощущением невозможности и несбыточности. Наши мертвые нас не оставят в беде. Наши павшие, как часовые. Отражается небо в лесу, как в воде, и деревья стоят голубые. Нам и места в землянке хватало вполне. Нам и время текло для обих. Все теперь одному: только кажется мне, —

Это я не вернулся из боя.

Вечер окончился поздно. Стояла тихая майская ночь. Помню, кто-то предложил погулять у залива, и компания человек двадцать—тридцать направилась в сторону моря. Владимир, коренной москвич, разве он мог отказываться от приглашения? Ему нравилось незнакомое происхождение.

Вышли на берег. С мелководья накатывались длинные волны и обнимали валуны и поочередно стволы двух упавших сосен. Привели новость откуда-то издалека старого деда с гармошкой. Он хитро улыбался и рассказывал, что в молодости играл на бильярде с Маяковским и Пастернаком.

Так, в бесконечных разговорах, воспоминаниях, шутках, розыгрышах, неожиданных песнях торопился короткая майская ночь.

Уходили, приходили, кто-то громко смеялся у крошки леса, только вода в заливе чернела смутно и покойно. Высоцкий чаще молчал. Кто-то заговорил об Анне Андреевне Ахматовой, о том, что в получасе ходьбы отсюда, на тесном кладбище среди леса, есть ее могила. Кто-то прочитал ахматовское, на память, но, помнится, не очень удачно. Володя взял гитару и неожиданно запел старинный романс. В его голосе звучала необыкновенная нежность...

...Совсем рассвело. Было, кажется, около шести часов утра. Возле машины на шоссе собрались провожающие. Устало пожимали друг друга руки и желали счастливого пути. Заработал двигатель, и через несколько секунд машина скрылась за поворотом. «Трудно писать о нем, такая мука слышать его пленики — так он жив во всех нас. Страшно слышать его живой голос с пленки из бездны времен и судеб...»

...Тогда, ранним утром, на пустом выборском шоссе возле машины я попросил у него разрешения когда-нибудь написать об этом вечере. Он похлопал меня по плечу и по-дружески пожелал успехов. Спустя много лет я выполнял это обещание...

Владимир АДАМОВИЧ.

● РОЗНЫЯ РОЗНАСЦІ

АДЗІН—ВЫСОКІ, ДРУГІ—НІЗКІ

СТАВЯЧЫ помніні, мы прывыклі рабіць сваіх ідэалаў велічыні. Самой жа справа яны, які і пераважаюць большасць зямлі, мелі звычайны чалавечы рост. Нават Пётр Першы, прарадзіўшы Вялікім (безумоўна, перш за ўсё за справы свае), хоць і вышываўся ростам, аднак у напавіні сучасных баскетбалістаў з уласнымі 204 см выглядаў бы зусім не велічым.

Дарэчы, вясковая фігура цара, выкананая ў поўны рост, знаходзіцца ў экспазіцыі Санкт-Пецярбургскай кунсткамеры. А Вось і амерыканскім горадзе Олтан (штат Ілінойс) узвышацца помнік і сапраўды самаму высокаму чалавеку, які за апошнія 100 гадоў жыў на нашай планеце. Бронзавая фігура ў натуральную велічыню — так увякавечылі зямліны паміны пра свайго сучасніка Роберта Уайтло, які нарадзіўся ў 1918 годзе і да 22 гадоў (столькі ён пражыў) дасягнуў росту 272 см пры вазе 199 кг. Даўжыня веліканавой ступні раўнялася 47 см, а далоні ад запястья да кончыка сярэдняга пальца — 32 см.

Сярод жанчын рэкорды выглядаюць больш сціплы. Абсалютная рэкордсменка тут — ніякая Марыяна Вехда, рост якой, па водзе даных Брытанскай энцыклапедыі, складаў 255 см. На 13 см ніжэй за яе — італьянка Сан Туянілі (дарэчы, гэта нацыянальна рэкорд Італіі не толькі сярод жанчын, але і сярод мужчын).

Увогуле ж, як лічаць медыкі, велічыню сустракаюцца даволі рэдка: на тысячу выпадкаў 3—5 чалавек ростам звыш 190 см. Прытым велічым, як правіла, нараджаюцца ў бацькоў, якія маюць нармальны рост, хаця бываюць і выключэнні.

Вяжэ меней распаўсюджаная з'ява ў параўнанні з гульварамі — карлікі. Да іх адносяцца мужчыны ніжэй 130 см і жанчыны ніжэй 120 см. У наш час самым маленькім чалавекам з ліку зямлян у «Кнізе рэкордаў» названы Нельсан да ла Роза з Дамініканскай Рэспублікі, рост ягога 72 см, вага 7 кг.

А што гэта і сапраўды радасць, думаю, пераканалі ўсе хлопчыкі і дзяўчынкі, кажучы, што яны наблілі кінку вершаву, небылі і пацешак Віктара Гардзевы «Зай, які лічыць вагон». З густым аформленым мастком В. Вальнцом, на добрай перы, яна наўрад ці пакіне каго раўнадушным. Аднак перш за ўсё заслуга ў гэтым, вядома ж, яе аўтара.

Віктар Гардзев падкупляе маленькіх чытачоў тым, што размаўляе з імі на роўных: не імкнецца назойліва павучаць, як гэта нярэдка бывае, а разам з імі захапляецца і здзіўляецца, жартуе і сумуе. Ён як бы сам па-добраму дзяціннасцю, апускаючы да ўзросту сваіх чытачоў, каб адчуць, знутры, вачыма дзяцей зірнуць на свет, населены добрымі і злымі жывёламі і птушкамі. І дзякуючы гэтаму, яго «героі» аживаюць, становяцца бліжэй. Прытым, расказ-

МИНСКАЯ БИРЖА НЕДВИЖИМОСТИ (МБН),

учредителями которой являются Мингорисполком, Управление госимущества и приватизации, АО «Минская биржа» и другие коммерческие структуры города Минска, ОБЪЯВЛЯЕТ об открытой продаже на конкурсной основе 10 постоянных брокерских мест по цене 300 000 рублей.

Обращаться в городе Минске по адресу: пр. Ф. Скорины, 8 (здание горисполкома), к. 412, МБН, или ул. К. Маркса, 10.

ТЕЛЕФОНЫ:
27-28-02, 27-70-93.

● РОЗДУМ НАД КНІГАЙ

ЧАРОЎНЫ СВЕТА ПРЫРОДЫ

ЯК БЫ не хацелася ў даным выпадку звяртацца да бязраздэчных жывёл, але ж калі ад іх сваёй душой аддзяляюцца, звязаныя з пераходам да рынку, апусціліся не толькі паліцы прамысловых і прадуктовых магазінаў, а і быццам з жалю, прайшліся па нашых кнігарнях. І калі ўжо «дзяслава» нацыянальнай літаратуры за кошт былых залежаў (у сілу таго, што беларусы, адышавшы ад сваёй роднай мовы, не дужа кідаліся на яе) не стварылі даводнага вакууму на паліцах, то дзіцячай, як кажуць, днём з агнём не адшукаць.

Здавалася б, радавацца трэба: то ж не пасее кніжка выйсці ў свет — як адрэз з кнігарні «перасяляецца» ў хатнія бібліятэкі. І ўсё ж, калі ўлічыць, як з-за дэфіцыту перыядычнага выдавецтва, кніжкі, сумнага робіцца, што маленькіх беларусы пазбаўляюцца такой вялікай ра-

важчын пра братоў нашых меншых, пэст як бы ачалевае іх і тым самым набліжае да дзіцяці.

Вось, як, напрыклад, ён робіць гэта ў вершы «Сарака-ножкі»:

Мама як пасцель мяняла,
Дар дачушчу павучала:
— Не памыш, дзетка,
ножак.

Не кладзіся ў чысты ложка.
Апусціўся вечах хутка —
У спячэ сядзіць малютка.
Трэба ж, каб пусцілі ў ложка,
Бедная мым аж сарак ножак!

І падобных адкрыццяў у кніжцы Віктара Гардзевы ня-мала. Юныя чытачы даведваюцца і пра тое, чаму раптам коціку стала шкада клубочка, з якога бабка вярнула рукавіцы, і пра тое, чым выцірае слёзкі дэўгаву хатку, і пра тое, як акуну лавіць чарвяка і што з гэтага выйшла, і... — ды хіба ўсё пералічыць!

Пастычны радкі Віктара Гардзевы пазначаны лёгкім гумарам, ад чаго нават сям'я, здавалася б, неверагодны

прыгоды яго герояў успрымаюцца натуральна, бы гэта прыгоды саміх дзіцяці, пера-пранутых у маскі зялёй, як бывае падчас навагодняга балю-маскараду. Выдуманыя пэ-пэты, яны тым не менш на-стоўкі арганічна ўпліваюцца ў канву таго ці іншага харак-тару, самаго твора, што па-добнай выдумкі зусім і не заўважаеш.

Што гэта так, можна пера-канацца, прачытаўшы верш «Зайчыкавы ноты»:

У музычным школе
Зайчык дзень прабуў.
— До-ра-мі-фа-соль! —
Ноты ён вучыў.

Потым ён загнаў
Рэву струку за трох
І спяваў нахвёна:

— До-ра-мі-гарош!
Не меней цікавымі пазыч-чытачы аўтар і ў вершах «Лясныя парасты», «Павіт шумука», «Бусел і каня», «Цяр-пеліны павен», «Чарапах» і многіх іншых.

Праўда, дзеля справядлі-

ваці аўта сказаць, што не ўсе творы, змешчаныя ў кніж-цы, атрымаліся раўназначны-мі. На мой погляд, няўдача падсцягае пэста там, дзе ён не паказвае сваіх герояў у нейкай канкрэтнай сітуацыі — экстрэмальнай ці нават звычайнай, — пазбаўляючы іх, калі можна, так сказаць, пра-ва галасы, а становіцца апая-дальнікам сам, ад чаго зба-вляецца на апісальніцтва, як га-ста здарылася, напрыклад, у вершах «Палескі», «Зарніцы», «Канец лета», «Парадзіс» — ужо ад сям'я назву нававе-сум; нейкія яны здаду пра-зайна — звыклі, без асблі-вай выдумкі.

І ўсё ж не сумняваюся, што кніжка Віктара Гардзевы «Зай, які лічыць вагон» прыйдзеца маленькім чытачам да спадо-бы. Нават асмелюся сказаць, што з кніжкай, выдадзенай летась выдавецтвам «Юнацтва», яна, на маю думку, ба-дзі што ці не лепшая. І вель-мі шкада, што нагледзячы на 80-тыячны тыраж, многія яе так і не змаглі набыць. Заста-еца хіба чакаць наступнай сустрэчы з Віктарам Гардзе-вым — не адзігнугу бы толь-кі яе папярэў дзіцяці.

Анатоль ЗЭКАУ.

● СТАРОНКІ ГІСТОРЫІ

ТОЕ-СЬЕ З ЖЫЦЦЯ МЯШЧАНА

Слова «мешчанін» паходзіць ад польскага «място» — горад, гарадское паселішча. На Беларусі мяшчане пражывалі ў значнай колькасці па-за гарадамі — у мястэчках, якія называюцца «пасёлкамі гарадскога тыпу», і нават у вёсках.

У канцы XIX стагоддзя ў Беларусі, згодна з данымі (Першы Усеагульны перапіс насельніцтва Расійскай імперыі за 1897 г.), налічвалася больш за 1,3 мільёна мяшчан, якія належалі да мяшчанскага сааслоўя, што складала 20 працэнтаў усяго насельніцтва Беларусі. Практична кожны пята жыхар быў мешчанінам. Нацыянальна склад мяшчанства быў надзвычайна разнастайны — 67,8 працэнтаў беларусы — 20,9 рускія — 5,8 палікі — 3,9 іншыя — 1,5 працэнта.

Пераважаюць большасць мяшчан былі яўрэі. Царскі ўрад адрываў іх пасля далучэння Беларусі да Расіі ўвёў «межы яўрэйскай асцеласці», якія праходзілі па граніцы былога Вялікага княства літоўскага. Яўрэям было забаронена перасяляцца ўглыб расійскай тэрыторыі. Царскі ўрад запісваў амаль усіх яўрэяў у мяшчане, бо земляробствам яны займаліся вельмі рэдка, а выбіраць у купцы ўдавалася не многім. Так што 97 працэнтаў усіх яўрэяў былі мяшчанамі.

Яўрэям дазвалялася быць сяліцамі толькі ў гарадах і мястэчках, што стварала там вельмі высокую яўрэйскую насельніцтва. Многія займаліся рамствам. У Мінску, напрыклад, у другой палове XIX стагоддзя налічвалася больш за 3,5 тысячы рамеснікаў-яўрэяў і амаль 2 тысячы чалавечынаў. Займацца ж больш за ўсё яўрэі любілі такім рамяствам, як шаўвечнае, сталінае, дахавае, ювелірнае, шапачнае, пераплітнае, кушнерскае, кравецкае, будаўніцтва. У 1878—1880 гг. у Мінску было аздадана 266 казённых папрадаў, з іх 246 было зятая яўрэямі. Вось як апісвае яўрэйскую працу А. П. Субоцін у сваіх даследаваннях: «Вось будучы дом, і перад вамі незвычайная для жыхар унутранай Расіі з'ява: пра-цуюць на пабудове яўрэі, ме-

сяць вапну, кладуць цэглу, нуну два яўрэі нясуць бярвюны». Будучы пастаўленымі ў жорсткія ўмовы, яўрэі на Беларусі шукалі любых шлях для працы. Яўрэйскія жанчыны займаліся гандлем, вымывалі і выгандаліваючы штодзённа па некалькіх капеках, але гэтага ледзь хапала. Галечка вымывала яўрэяў займацца разнастайнымі пасярэдніцкімі аперацыямі па куплі, продажу, найму кватэр. У Мінску дзённая плата за такую «работу» складала 40—50 капекаў, у мястэчках гарадах і мястэчках — удвая ніжэй.

Лічыў адна крыніца існавання мяшчан-яўрэяў у гарадах — гасцінцы. Звычайна ў яўрэйскім доме або на-тэрыі сям'я аддзяляла некалькі пакояў «пад гасцінцу» і здавала іх за невялікую плату прыезджым. Прыезджых у Мінску ўражвала ба-гацце каром, гасцінцы, пастая-лы двароў.

Нагледзячы на гэта, яўрэі з цяжкасцю зводзілі канцы з канцамі, і ў адным Мінску ў другой палове XIX ста-годдзя налічвалася некалькі тысяч бяздомных і бязземельных мяшчан-яўрэяў. То-лькі нямногім удавалася «вы-будаваць у людзі» і абавязцы заводзімцам ці фабрыкам. Да-рэчы, усе павараняныя за-воды (а іх было 35 у Мінскай губерні) і тытунёвыя фаб-рыкі (15) належалі яўрэям.

А вось вынаўнымі заводамі яўрэі валодалі вельмі рэдка. З 111 заводаў ім належала толькі 28.

Яўрэі спрабавалі пакінуць гарады, і калі ім гэта уда-валася, то яны сяліліся ў вёс-ках і адкрывалі там разна-стайныя пільныя ўстановы. Гершаламачова ўрад не ста-віў гэтым асаблівых пераш-коў, аднак затым у выніку ўхвалення яўрэяў ад пера-лісаў і воінскай павіннасці, а таксама ў выніку адступлен-ня яўрэяў ад правілаў па продажу пільцы і спойвання насельніцтва, быў уведзён шэраг абмежаванняў і ў рэш-це рэшт на закон 14 мая 1874 г. яўрэі былі пазбаў-лены права гандлю спіртным у сялябах і права жыхарства ў іх. Аднак многія пад выгля-дам фіктыўнай арэнды ў яко-

га-небудзь селяніна малочна-га надоў з двох—трох кароў або арэнды агароднай, а проста хаты, умудраліся захо-ваць за сабой права на пра-жыванне ў незаконна адры-ты шынку, часта пад чужым імем. У 1881 г. у Ма-гілёўскай губерні налічвалася 1378 законных пільных уста-ноў. З іх яўрэямі ўтрымліва-лася па патэнтах на сваё імя 592, на імя падставіных асо-б — 639, усяго — 1231, ды плюс да таго яшчэ 2297 асо-бных пільных продажаў без па-тэнта.

У 1853 г. усе яўрэі былі падзелены на дзве катэгорыі: першая — купцы, «аседлыя мяшчане», цэхавыя рамесні-кі, слугі і рабочыя, другая — «мяшчане 2-га разраду». Для прызначэння да «працоўнай дзейнасці» мяшчан другога разраду паставілі ў бяспра-ўнае становішча. Яны былі абавязаны неслі рэкруцкую ўмоцненую павіннасць, зай-мацца прыватнымі работамі, былі пазбаўлены права ўдз-ельнічаць у гарадскіх выба-рах, адлучацца самавольна за межы горада не далей 30 вёрст і тэрмінам не больш 7 дзён.

У адрозненне ад мяшчан-яўрэяў мяшчане-беларусы мелі адносна надзейнае, мелі амаль заўсёды ў сваёй гаспа-дарцы карову. Нават бяд-нейшыя мяшчанскія сем'і трымалі свіней. Абавязко-вым атрыбутам былі коні. А яны мяшчане-беларусы мелі часам па два, а то і тры, а таксама добры дом, які азна-ваўся разам з надворнымі пабудовамі ў 800—2000 руб-лёў, што па тым часе было даволі значнай сумай. Пры двары — невялікі агарод, сад. Акрамя таго, амаль у кожнага гаспадары быў яшчэ другі агарод дзе-небудзь на ўскраіне горада, да якога прымыкалі сенажаці.

Мужчыны большай часткай займаліся разнастайнымі ра-мяствамі — сталлярным, кава-льскім, слясарным, выдзел-кай скуры, вытворчасцю ка-наплянага алею. Вельмі шы-рока былі распаўсюджаны шаўвечнае і чаравічнае вы-творчасці. Жанчыны большай часткай займаліся агародні-цтвам і садаводствам, толькі ў зямовы час дапамагаючы

мужам у іх рамяствах. Ага-род засяваў, як правіла, рознага роду агароднай, а другі агарод на ўскраіне го-рада — бульбай, якая разам з продажам сена з сенажаці складала галоўную крыніцу даходу мяшчан.

Натуральна, што займаю-чыся падобнымі промысламі, мяшчане, забяспечваючы сябе ў дастатковай меры прадукта-мі ўласнай гаспадаркі, пра-давалі сваю прадукцыю на рынку. Звычайна камерцый-ная займалася ўся сям'я, у-ключваючы і дзіцяці. У час ган-длю кожны спрабаваў сваёй частку вывучыць ад сваіх род-ных — жонка ад мужа, муж ад жонкі, дзеці ад бацькоў.

Затым гэтыя грошы скла-валіся ў «доўгую паночку» і хаваліся ў якім-небудзь па-тэным месцы, вядомым толь-кі ўладальніку «паночкі». Нярэдка бывала так, што ўладальнік грошай паміраў, так і не раскрыўшы тайны нікому з акружаючых, і грошы гады захоўваліся не-крынутымі. Таму не даво-дзіцца здзіўляцца, калі ў наш час, разбіраючы стара-ны мяшчанскія дамы, нярэдка знаходзяць падобнага роду кладзі.

Цяпер, відаць, можна зра-зумець, чаму мы ўжываем такія выказванні, як «мяш-чанскі лад жыцця», «мяш-чанскія погляды на жыццё» і г. д. прымянялі да лю-дзей, якія заняты толькі сва-імі асабістымі праблемамі, сваёй гаспадаркай, да лю-дзей, далёкіх ад адукацыі, а калі для іх зводзіцца толькі да падліку манет.

Мяшчанства не ўяўляла сабой адзінага маналіту з дакладна вызначанымі са-слоннымі межамі. Мяшчане былі і рамеснікамі, і земле-рабамі, і нават прамыславі-камі, а часам займаліся ад-начасова адрываў некалькімі справамі. Таму, як пэўна са-цыяльны слой грамадства, мяшчанства сабе не ўсведа-вала, і з цягам часу само па-няццё мяшчанства размына-лася ўсё больш і больш. І ўсё ж уплыў яго на гаспадар-чае і культурнае жыццё Бе-ларусі бясспрэчна.

Андрэй РЫБАКОВ.

ПЕРАД ВАМІ — НАРОДНАЯ АРТЫСТКА РЭСПУБЛІКІ СТЭФАНІЯ СТАНЮТА А КАЛЕК- ЦЫЯ АРГАНІЗАЦЫІ БІЖУТЭР- Ы І СТАТУЭТАК, СТВАРЭНЫХ УЛАСНЫМІ РУКАМІ. ТЫЯ, ХТО БАЧЫ- «ЖЫЦЦЮ» УСЕ ГЭТЫЯ ПАПЕРКІ, БРОШЫ, КАРАЛІ І КАЛЬЦЕ—НАВАТ ТЫЯ, ХТО ТРЫМАЕ ІХ У РУКАХ,— НЕ ЗАБУДЫ МІ ПРАСТАВА ЧЫТАЦЬ, ЧАТО І ЯКІ ЯНЫ ЗРОБЛЕ- НЫ. МІЖ ТЫМ, «ДЫМАНТЫ» І «ЖАМЧУКІ» АКТЫСЯ ЗНАХОДЯЦЬ У ЛЕСЕ, У САДзе, НА БЕРЕЗЕ МО- РА. ЯНА ВАЛОДАЕ УСІМ ІНСТРУ- МЕНТАРНЫМ, НЕАБХОДНЫМ, КАБ НАДАЦЬ «ЕСКАРБАМ» БЛЯСК І НЕ- ПАЗНАВАЛЬНУ АГРАНКУ КАШТО- У НАСЯЧЭ: СВЯРЛІНЫМ СТАНОЧКАМ, ЦІСКІ, КЛЕЙ, ЛАК, НАБОРЫ СВЕР- ЛАЎ І ПІЛЧАК.

...Яна даўно жыве на свеце
і маргіта б даць усім нам не-

БІЖУТЭРЫЯ АД СТАНЮТЫ

калькі добрых парад.
Не ўпадаеце ў адуць. Тало-
ны, купоны і грашовая маку-
латура — калісьці гэта ўжо
было. Таму пасмейцеся над ма-
рай староц мільянерам — ма-
чыма, ім хутка стане кожны
без асаблівых асадоў. А вось
канштоўнасці і іншыя пада-
ркі таліей за ўсё рабіць самі.
Дзі гэтага падыходзяць галі-
кі, сукні, жалуды, костачкі сі-
вы, масліны, фінікі, аблічкі,
насенне акацы, плады кітай-
скага лімоніка, распапаваныя
шышкі, ядры маньчжурскага
арэха. Можна стацца, у самы
галодны час жыццё вам выра-

туюць зробленыя вашымі рука-
мі каралі з вермішэлі—шас-
цыронак».

...Акрамя добрых слоў, яна
мае і матэрыяльную знагаро-
ду за сваё захапленне—вядлікі
металічны медаль з надпісам
«За дасягненні ў самадзейным
мастацтве». Што цікава, з ця-
гам часу медаль не бліжэ.

Апошні раз яе калекцыя па-
казвалася не так даўно—у ра-
мках фестывалю інвалідаў «Гля-
дзі на мяне, як на роўна». Але
не перабольшвайце ролю хобі
ў жыцці актэрысы. Яна працуе.
Яна іграе і рэцэіруе даве по-

ваы ролі ў тэатры. Хутка бу-
дзецца завершаны новыя фільмы
з яе ўдзелам: «Падводныя
вандрункі» паводле фанта-
стыкі А. Бяляева і «Слэўт у
акне насупраць».

А тое, што на здымках—
толькі частка вольнага часу.
Стэфанія Станюта выйшае
«ДВ», з цікавасцю праглядае
нашу старонку «Калекцыянер».

Родныя і знаёмыя па-ранейша-
му янасуць ёй між іншым то
ядрышкі, то костачкі, то ад-
мысловае насенне.

Фота Юры ЗАХАРАВА.

«КОНУС», СПЕЦ ПО ПАРАБОЛАМ

Жителям деревни Залыянка, что на землях одноименного колхоза Зельвенского района, могут завидовать и горожане: крестьяне смотрят по своим

деревне две параболические антенны, по одной на улицу, и усилители к ним. Антенны настроены на спутник «Астра».

Таким образом, колхозники имеют возможность принимать, кроме отечественных, до 16 за-рубежных телевизионных про-грамм.

Стоимость выполненных па-

бот составила 190 тысяч руб-лей. Из них большую часть — 130 тысяч — вылатило за-йзательный платеж, взимавший государством. А. Овощная куль-тура. 6. Столица азиатского государства. 7. Освежающий напю-ток, известный еще в Киевской Руси. 10. Геодезический инстру-мент, применявшийся при съемке лесов и торфяных болот.

